

Vendre la dona

MONTSERRAT MINOBIS

En poc menys d'una setmana tres anuncis, tres, han sacsejat milers de dones i han mogut diverses institucions, grups i associacions de dones a manifestar —una vegada més— la seva indignació pel tractament publicitari que s'ha fet del cos de la dona. I del llenguatge —incitant a l'agressió sexual— que es despenja del text publicat. Els tres anuncis, per ordre consecutiu i publicats en dies alterns, mostraven una panxa embarassada; el primer amb un text que feia referència al fet que "el bombo estava a punt d'explotar"; el segon —i el més ofensiu i denigratori— mostrava així mateix una panxa embarassada acollida per dues mans, clarament identificades com les mans d'un home, i el text deia: "Cuando veas a quién le hemos hecho esto, sabrás de qué somos capaces", i un altre text afegit en lletra més menuda en què es podia interpretar claríssimament un acte de violació. L'anunci acabava dient: "El próximo viernes salimos de cuentas." El tercer anunci ja desvelava més coses i igualment impactants (en sentit negatiu, és clar!). Apareixia la panxa embarassada en el cos del cantant Miguel Bosé. Desvelava el motiu de l'anunci, una revista musical (!) en què els dos textos —o dues frases més significatives— eren: "Ha sido com volver a nacer" i "Bosé quiere ser mamá"... És clar que aquesta expressió, al

senyor Bosé, li hem sentit moltes vegades. Ara segurament es deurà sentir realitzat i, ben probablement ben pagat (ja que per prestar-se a aquest anunci els seus bons calorons haurà cobrat).

Els imaginatius (?) publicitaris ja s'han afanyat, davant l'allau d'indignades protestes, a assegurar que no pretenien ofendre ningú i que la ironia marcava tot el sentit del missatge publicitari. Però tot i així, per a la persona que llegia aquest missatge o aquest anunci, aliena en la majoria dels casos a aquesta possible ironia, el contingut continua essent la resistència a l'acte sexual (com molt bé indicava una bona companya periodista amb el resultat final de l'embaràs).

Resultat de tot això? Doncs constatar, una vegada més, com el cos de la dona, la dona en si mateixa, continua sent motiu preferent del món publicitari, amb objectius que al final sempre resulten clarament ofensius i denigratoris per a les dones, només amb l'única finalitat de vendre més. Potser sí que haurem d'acabar fent el que es planteja el Lobby de Dones de Barcelona: una gran campanya contra tots els productes que llancin missatges publicitaris denigratoris per a les dones.

I no dic res sobre les megapubilles o megahereus amb què en obsequia el senyor Mikimoto perquè això és tota una altra història.

15

BÚSTIA

Un nou teatre

"No es pot reconstruir un somni." En aquesta frase de José Luis Téllez queda sintetitzada la dura realitat de la pèrdua per sempre del Gran Teatre del Liceu. Facin el que facin en aquell calcinat solar, el resultat serà diferent, serà un altre teatre. Potser l'interès i atractiu del que dilluns es va cremar residia en l'encant que els anys havien acumulat, en els records, l'olor, una olor característica i indescriptible entre dolça i anyenca que ho impregnava tot. Davant la impossibilitat de recuperar aquell somni, queda la il·lusió de fer un teatre nou que sens dubte serà més segur i igualitari com correspon al temps actual. **Pilar Zorrilla. Barcelona.**

El pla Liceu

L'any 1988 es va aprovar la reforma del Liceu. Moltes han estat les dificultats dels veïns dels habitatges afectats per aquesta reforma, i la pitjor de totes veure com es degradaven les seves cases dia a dia. Quan econòmicament era inviable el pla de reforma després d'haver viscut totes les opinions possibles de les diferents Administracions en pro i en contra —inclosa una vaga de músics que no cobraven—, al final, com si es tractés d'un vulgar culebrón, el Liceu s'ha cremat, igual que Roma en l'època de Neró. Tanmateix, igual que els habitatges dels veïns afectats per la reforma, també el Liceu s'anava degradant, fins al final que tots coneixem. **Rosa Pomareda i Luis. Barcelona.**

Fe d'errates:

Al suplement d'Economia de la setmana passada va aparèixer per error una fotografia de Valentí Roqueta, president de Caixa de Manresa, en una informació sobre Francesc Domènec, director general de la mateixa entitat.

Irreal Madrid

FERMÍN BOCOS

En el seu estil, també el Reial Madrid és alguna cosa més que un club. Des d'un punt de vista social —i fins i tot polític—, ser del Reial Madrid, a Madrid, imprimeix un cert caràcter. Per oposició als que tenen dipositats els seus somnis en l'Atlètic, la militància madridista es preava fins fa poc de tot allò (bo i dolent, barreja de condescendència i de menyspreu) que amb la seva imprecisió empara el terme *señorio*.

Señorio —diuen alguns argonauts del llenguatge castí— que trobava la seva millor expressió en la sobrietat amb què assumia (en altres temps) tant la victòria com la derrota. En el dia d'avui, sens dubte, aquesta excel·lent disposició és poca cosa més que un record sense més testimonis que el disculpable sectarisme de qualsevol seguidor incondicional.

En termes futbolístics, el Madrid dels nostres dies és un equip d'una rara mediocritat. És una opinió comunament admesa que juga malament; des del punt de vista tècnic està pessimament dirigit; com a negoci és ruïnós, i, des d'una perspectiva esportiva, la gestió de la seva actual junta directiva és un fracàs sense paliatius.

Com en qualsevol escenari on es representa un drama, perquè sigui comprès adequadament cal que s'hi identifiqui un culpable. En el que ens ocupa, el seu nom és sobradament conegut: Ramón Mendoza. Sobre la seva persona carrega aquests dies la premsa especialitzada de la capital (en particular els radiofonistes) tot tipus de desqualificacions. Poques vegades deu haver estat tan unànime el diagnòstic al voltant d'un mal, o conjunt de mals, com en el que, tal com dic, ofereix aquests dies la crítica madrilenya sobre la gestió del conegut empresari (periodista d'ofici, per cert) que presideix el club blanc.

La línia argumental de tan densa com ferotge oposició a la gestió de Mendoza s'agrupa —per dir-ho ràpidament— en dos tipus d'enfocaments: el discurs *crític* i el discurs

clínic. Al primer pertanyen totes aquelles descripcions de fets el corol·lari dels quals no transcendeix de l'innegable fracàs esportiu del club durant aquesta temporada i fins i tot, fins a cert punt, en temporades anteriors. Els que sostenen aquesta línia argumental són persones de simpatia indissimulada pel Reial Madrid, però defraudades pels escassos fruits esportius dels últims temps. Transcendeix de les seves cròniques i crítiques un patir més propi de l'aficionat que del professional de l'observació i el comentari periodístic. No van més enllà de demanar la substitució de l'entrenador, la jubilació de bona part de la plantilla (començant per Butragueño) i la dimissió de la junta que presideix l'esmentat Ramón Mendoza. Conclouen aquí els signes de la seva desesperació.

El desfici exagerat queda reservat per a l'altre grup: els que segueixen la terminologia de Jacques Derrida, que podríem definir com a banderers del discurs *clínic*. Aquest bàndol, molt aguerit i nombrós, ha donat a la impremta o a les ones autèntics libels surrealistes. Amb el futbol com a pretext i la crisi del Reial Madrid com a metàfora, han entrat en el camp de la política traçant una curiosa analogia entre la decadència esportiva del món *merengue* i la, d'altra banda, evident minva de vigor polític del Partit Socialista, en general, i del seu cap de files, Felipe González, en particular. Tan curiós enfocament parteix, a parer meu, d'una asserció tinguda per apodíctica en temps de la dictadura franquista: el Reial Madrid era l'equip del Règim. El costum o la simple mandra deuen haver transportat fins als nostres dies una tan gran asseveració, i d'aquí ve l'esmentada analogia entre la crisi esportiva del club i la crisi política

del partit al govern.

Per descomptat, el discurs *clínic* arremet en les seves conclusions contra Mendoza alhora que demana la substitució de González. Qui veu en la desaparició del president del club l'única sortida per a tots els mals que afligeixen l'entitat descriu també el canvi polític en termes que comporten el pas del PSOE a l'oposició, amb un Felipe González allunyat de la política i dedicat exclusivament a la tutela dels seus bosais.

Bizanci ens va llegar una visió de la política estranya i estretament lligada a la passió pel joc. Ben conegudes són les terribles marees de masses que van brollar a l'abric de la grada de l'avui desaparegut estadi en què *verds* i *blaus* litigaven pel triomf en curses que, desbordades, més d'un cop van fer tremolar els ciments del tron imperial assentat físicament sobre la misteriosa majestat del Bòsfor. Potser ve de Grècia i de Roma aquesta enigmàtica conjunció entre política i estadi, i, en realitat, potser no es pot registrar de cap altra manera aquell fenomen l'element principal del qual ve donat per la participació de les masses.

És clar que convindria que també la lògica —o, si més no, el sentit comú— governés en aquests territoris i, d'acord amb el seu imperi, ningú hauria d'exagerar en el pla de les analogies. Per més certes que fossin les aparences entre una crisi i altra: PSOE desunit, Reial Madrid també, amb la seva afició quarterada i enfrontada a la gestió de Mendoza; govern protestat en vaga general i club de futbol que concentra crítiques des de tots els sectors de la capital i fins de les penyes de províncies; un president (Mendoza) a qui s'imputa una gestió excessivament personalista i un altre (González) de qui els seus mateixos companys de partit asse-

guren que ja amb prou feines escolta; ministres la dimissió dels quals és reclamada sense èxit per l'oposició i l'entrenador (Floro), a qui acaben de confirmar en el càrrec enfront d'una petició de relleu expressada per la major part de socis, crítics o simples aficionats...

Sense passar de ser un simple espectador ocasional (la majoria de vegades per televisió), i sense tenir cap tipus de parentiu emocional amb el tantes vegades esmentat club, la meua opinió sobre aquest assumpte s'ajusta, per dir-ho així, a l'òrbita del discurs *crític*. En conseqüència, expressen les meves idees sobre aquest cas aquells arguments que se centren en el fet esportiu i extreuen conclusions que únicament fan referència a l'àmbit futbolístic.

Mendoza va tenir anys d'encert. Anys en què va dur bé el Reial Madrid i va collir sonades victòries. Després, quan la sort va canviar, va revelar un tarannà d'home més obcecat en les seves idees que ferm en les seves conviccions. Més enraonador que oient. Gens donat a la humilitat. No va saber o no va poder promoure els canvis idonis a la plantilla (en aquest sentit, Núñez, al Barça, ha demostrat molt més talent). D'altra banda, incomprensiblement en un home de provat bon judici per als negocis, tal com ha estat tota la seva vida Ramón Mendoza des que va fer el seu primer milió de pessetes comerciant al Paraguai, es va embarcar en una més que dubtosa operació immobiliària —la cantonada del Bernabéu— i en una faraònica i antiestètica ampliació de les grades de l'estadi que ha deixat el club poc menys que al caire de la bancarrota. És un final sense glòria; molt pròxim al desastre.

Tot arriba al seu final i en això consisteix la llei primera de la vida. Pel que sembla, els poderosos —alguns— van massa ocupats per adonar-se'n. En aquest sentit, tot es torna un xic irreal en aquest Madrid des d'on escric.

Fermín Bocos és periodista
(Trad. Jordi Solé)